

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institutionum Juris Canonici Sive Primorum totius Sacrae
Jurisprudentiae Elementorum. Libri Quatuor**

Febeo, Francesco Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1704

VD18 13560743-001

Tit. XI. De Confessis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63052](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63052)

T I T. XI.

De Confessis.

1. QUOD autem pertinet ad particulares probationum species, consideranda primum ea est, quæ fit per judicialem Adversarii confessionem, cum sit omnium efficacissima, de qua sermo est in utroque Jure sub expressa rubrica *de confessis*.

2. Dicitur autem judicialis confessio ea, quæ fit in judicio, & coram Judice competenti, ad differentiam confessionis extra judicium factæ, quæ extrajudicialis appellatur. Utraque fieri potest, vel tacite, vel expresse. Tacite fit, quando aliquid dicitur, aut agitur, aut omittitur, cui omissioni, aut actioni, aut dicto, vel ex natura rei, vel per juris interpretationem est annexa confessio, ut puta in exemplo allato *tit. preced. num. 6.* si post præstitum veritatis aut calumniæ juramentum, Reus vel Procurator ipsius positionibus ab Adversario sibi factis interrogatus, jussusque à Judice respondere, absque rationabili causa recuset, aut nolit, seu contumaciter se absenter, habetur pro confesso, quia jus talem contumaciam ita interpretatur, ut patet ex *c. fin. de confess. in 6.* Expressa autem confessio est, quando fit verbis expressis, & aperte declarantibus confessionem.

3. Quo

3. Quo ad efficaciam probationis multum discriminis est inter confessionem judicialem, & extrajudicialem. Confessio enim judicialis plenam fidem facit de eo quod quis confessus est, sive sit confessio alicujus positionis, in quo casu liberatur Actor ab omni onere probandi eandem positionem, ut supra dictum est; sive sit confessio principalis intentionis Actoris, in quo casu habetur Reus pro judicato, juxta *l. 1. Cod. de conf. f.* & sua veluti sententia condemnatus, *l. 1. ff. eod.* Si tamen facta fuerit cum circumstantiis à jure requisitis, quas explicat Gloss. in *c. fin. de confes. v. confessus*: hoc est coram JUDGE competenti, præsente Adversario, ejusve Procuratore, ex *l. certum 6. §. si quis absente ff. eod.* quæ non processerit ex ignorantia facti, ignorantia enim facti, non juris excusat, *c. ignorantia 3. de reg. jur. in 6. & l. non fatetur 2. ff. de confessis*: item quæ facta sit ab eo, qui minoritatis annos excesserit, hoc est 25. impleverit; ex *cit. l. certum §. in pupillo ff. de confes. & l. non omnia 44. ff. de minorib.* demum quæ sit certa, hoc est non confiteatur tantummodo aliquid indeterminatum, & vagum, unde Reus urgeri solet, ut certum confiteatur, ex *ead. l. certum.*

4. Illud tamen hic adverti debet, quæ dicta sunt de efficacia confessionis judicialis ad faciendam plenam fidem, intelligenda esse relatè ad solum confitentem: unde si contingat

Q 4

fieri

fieri ab aliquo judicialem confessionem de crimine, quod cum sociis perpetravit, manifestando etiam eosdem socios; erit plene probatum contra confitentem, sed non contra socios, qui propterea ex vi præcisa ejusdem confessionis non sunt condemnandi, ut habetur in *c. 1. de confes.* ubi insuper additur, secundum irriusque juris statuta de se confessos super aliorum conscientias interrogari non debere, exceptis quibusdam particularibus criminibus.

5. Quod autem attinet ad extrajudicialem confessionem, distinguendum est utrum ea facta fuerit præsentem Adversario, & coram legitimis testibus, qui de ea testari possint; vel facta fuerit adversario absente. Si primum, eademque confessio ab illis testibus in iudicio producat, fit plena probatio, ut tradunt Doctores fusè citati à Maranta *p. 6. speculi de confes.* circa initium, ubi etiam plures super hac re limitationes enumerat. Si autem facta fuerit absente adversario, & per duos testes in iudicio producat, facit tantum præsumptionem, & semiplenam probationem, ut docet Bart. in *l. admonendi 31. ff. de jurejur.* citatus à Pinor. in *c. fin. de success. ab intest. n. 16.* quod intellige de confessione semel facta: nam bina confessio extrajudicium operatur effectum confessionis judicialis, ex *l. cum scimus 21. Cod. de agricol. & cens.*

conf. lib. 11. ut ibi notat Bart. relatus à Panor. in rep. ad c. per tuas 9. de arbit. n. 19.

6. Ratio disparitatis, quare plus credatur confessioni factæ coram Adversario, quam eodem absente, esse potest: quia ubi quis aliquid contra se confitetur, præsertim ubi majus sibi præjudicium timere potest, præsumitur id confiteri veritate compulsus, eademque præsumptio est juris, & de jure, contra quam probatio non admittitur, nisi petita ex evidentissimis rationibus, ut paulò infrà explicabitur ubi in specie de præsumptionibus: confessio autem debiti contra se facta coram Adversario, est confessio, ubi confitens majus sibi præjudicium timere potest, quam si facta sit eodem absente. In criminalibus tamen, in quibus clarior probatio requiritur ut dictum est in *tit. preced. n. 5.* confessio Rei extrajudicialis, sive facta sit præsentem parte, sive absente, non satis est ad condemnationem. Videri potest Maran. in loco supra citato.

T I T. XII.

De Testibus, & Attestationibus.

1. **A**ltera probationis species est quæ fit per Testes, locumque habet in omnibus causarum generibus, sive Ecclesiasticis, & Spiritua-
libus

Q 5